

Roulerend herbezoden als manier om veldbelasting van voetbalnatuurgrasvelden te verhogen

Het draait allemaal om de succesvolle vestiging van veldbeemd, maar hoe krijg en hou je dit duurzaam in de mat?

Iedere slimme fieldmanager weet dat de kwaliteit van een natuurgrasvoetbalveld staat of valt met het gehalte veldbeemd in de mat. Maar als je verzekerd wil zijn van een hoog aandeel veldbeemd, zul je op zoek moeten gaan naar een structureel andere manier van aanleg, -onderhoud en -beheer. Stevan Rockx van Uniek Graszoden heeft rondom dit idee een nieuw concept ontwikkeld, dat uitgaat van periodiek herbezoden.

Auteur: Hein van Iersel

Rockx kwam op zijn idee, dat hij het Grass2Play concept heeft genoemd door zijn ervaringen in de BVO-wereld. Wat scanwerk op zijn website laat zien dat hij onder andere matten heeft geleverd aan Real Madrid, Galatasaray en Ajax. Wat deze topclubs anders doen dan de eigenaar van het gemiddelde gemeentelijke sportveld, is dat er bij de graszodenkweker in alle rust een hoogwaardige voetbalmat wordt gekweekt, die pas daarna naar het stadion wordt gebracht. Gemiddeld duurt dat één tot anderhalf jaar en dat terwijl een gemiddeld gemeentelijk sportveld in zes tot acht weken wordt doorgezaaid en speelklaar gemaakt.

Pilot

Rockx was er al jaren van overtuigd dat zijn manier van sportvelddaanleg ook voor gemeentevelden een (financieel) haalbare kaart zou

moeten zijn. Hij had daarom al verschillende keren gemeentes gepolst om hiermee een proef uit te voeren. Mede dankzij bemiddeling sportveldbeheerder Joost Lambregts en fieldmanager Mark van Tilburg van de gemeente Bergen op Zoom kon die proef vorig jaar juli worden uitgezet op het hoofdveld van een nieuwe fusieclub in Bergen op Zoom: fc De Markiezen, op sportcomplex De Markiezen. In juni 2022 werd daar op het bestaande hoofdveld een sportveldzone verlegd door Rockx en zijn team. Ik bezoek het veld op 17 april voor een interview met het complete team dat de pilot heeft begeleid. Deze bouwteamachtige groep grasfanatici bestaat naast Stevan Rockx en zijn zoon Maikel Rockx namens Uniek Graszoden uit Jan Krijnen van Advanta, de zelfstandige grasexpert Christ Koolen, Mark van Tilburg en Joost Lambregts van de gemeente

Bergen op Zoom en ten slotte Michael Timmermans namens de club.

Duizend uur

Bij een breedtesport-natuurgrasveld wordt normaal gesproken uitgegaan van een betreding van ongeveer 400 uur per jaar. Als ik op 17 april vroeg in de avond aanschuif voor een bak koffie met het grasteam van de Markiezen, is het eerste wat mij verteld wordt dat het veld in februari 2023 al 870 uur op de teller had staan. Op dit moment wordt het veld in verband met doorzaaien enigszins ontzien en vinden er per weekend 'slechts' drie wedstrijden plaats. Voor trainingen door de week wordt uitgeweken naar andere velden op het complex. Al met al verwachten Lambregts en Van Tilburg dat aan het eind van het seizoen de 1.000 bespelingsuren zullen zijn gehaald. Natuurlijk is half april niet het beste moment om een mooie grasmat te zien, maar gezien het feit dat er ongeveer 900 uur op gespeeld is, is de kwaliteit ronduit fantastisch. Natuurlijk is er speelschade te zien, maar de mat is nog steeds zeer stabiel. Na lang zoeken vind ik in het doelgebied – dat natuurlijk een beetje kaal is – een klein plekje van 3 bij 3 centimeter waar de keeper door de mat is gegaan. Krijnen en Rockx: 'We hebben de mat nu doorgezaaid; eind april is hij weer helemaal in *top shape*.'

Ketenbeheer

Zelfstandig sportveldconsultant Christ Koolen is bij de pilot betrokken vanwege zijn kennis van sportveldbeheer in de BVO-wereld. Net als Rockx heeft hij bij veel clubs in het buitenland gewerkt. Koolen: 'Het uitgangspunt van deze pilot is dat deze manier van werken alleen lukt als alles voor elkaar is. Dat betekent dat je moet beginnen met een ondergrond die in orde is,

Speelschade in het doelgebied, maar er komt alweer nieuwe gras op.

Het prepareren van een graszode duurt één tot anderhalf jaar, terwijl een gemiddeld gemeentelijk sportveld in zes tot acht weken wordt doorgezaaid en speelklaar gemaakt

goed doorlatend dus en volgens de normen van NOC*NSF. Natuurlijk geldt dat ook voor de graszode. Wij zijn uitgegaan van graszoden zonder plastic *netting*. Natuurlijk willen we geen plastic in de grond brengen; door het hoge aandeel veldbeemd en de kweekduur moeten de zoden sterk genoeg zijn om ook zonder *netting* goed gelegd te kunnen worden. *Netting* is dus niet nodig. Ook over het beheer moet goed nagedacht worden. Vaak worden er

werkzaamheden uitgevoerd omdat dit in het bestek staat, maar er wordt niet gekeken of het op het juiste moment wordt gedaan. Als je nu bijvoorbeeld gaat kriebeleggen, maak je meer kapot dan dat je goed doet; alle jonge plantjes worden verstoord.' Rockx wil eigenlijk niet zeggen hoeveel veldbeemd in zijn mat zit. Wat doorvragen levert toch een beeld op. DE mat wordt gekweekt als een 100 veldbeemd mat en daarna doorgezaaid met Engels.

Stevan Rockx

Joost Lambregts, gemeente Bergen op Zoom

Christ Koolen

Natuurgras		Kosten natuurgras 12 jaar	Kunstgras		Kosten kunstgras 12 jaar
Bezoden	Onderhoud		Renoveren toplaag kunstgras	Onderhoud	
Jaar 1	€ 80.000	€ 350.000		€ 8.000	
Jaar 2	€ 15.000			€ 8.000	
Jaar 3	€ 15.000			€ 8.000	
Jaar 4	€ 60.000			€ 8.000	
Jaar 5	€ 15.000			€ 8.000	
Jaar 6	€ 15.000			€ 8.000	
Jaar 7	€ 60.000			€ 8.000	
Jaar 8	€ 5.000			€ 8.000	
Jaar 9	€ 15.000			€ 8.000	
Jaar 10	€ 60.000			€ 8.000	
Jaar 11	€ 15.000			€ 8.000	
Jaar 12	€ 15.000			€ 8.000	
€ 260.000	€ 150.000	€ 410.000	€ 350.000	€ 96.000	€ 446.000

Vergelijking methode van roulerend herbezoden met kunstgras

- Wij zijn uitgegaan van een min-of-meer klant-en-klare onderbouw voor zowel kunst- als natuurgras.
- De eerste zode is € 20.000 duurder dan de opvolgende zodes. Dat komt omdat hier een stelpost in zit voor prepareren van de onderbaan
- Wat rondbellen in de branche naar een veldbeemd dominante mat, die minimaal een jaar oud is, laat een grote verscheidenheid aan prijzen zien; van €55.000 tot meer dan € 100.000
- Kunstgras wordt na het acht jaar verplicht gekeurd worden. Vanaf dat moment is een tweejaarlijkse keuring verplicht. Vaak zie je dan de kosten behoorlijk toenemen.

Ook Rockx heeft wel wat opmerkingen over de manier van beheren van 'zijn' mat. 'Door het hoge aandeel veldbeemd moet je vooral niet snijden of verticuteren in de mat. Als je een goede dichte zode hebt ontwikkeld en je snijdt die door, kan het lang duren voordat de wortels van de veldbeemdplantjes weer naar de zijkant uitgroeien.' Om diezelfde reden wordt het veld ook niet afgefreest met de Fieldtopmaker. Krijnen: 'Nergens voor nodig; de mat is zo toch goed?'

Beluchten daarentegen is hier wel nodig, veelvuldig zelfs. Het afgelopen jaar is er ongeveer

vier keer gevertidraind met vaste pennen van 12 mm. Die frequentie van vier keer is volgens het bouwteam geen vast gegeven, maar is afhankelijk van de waterdoorlatendheid. De inzet van een wiedeg is daarnaast noodzakelijk om viltvorming te voorkomen, uiteraard pas nadat de zode volledig is gevestigd.

Vredo Stitch

Om de mat niet te hoeven doorsnijden, koos het grasteam ervoor om door te zaaien met de nieuwe doorzaai van Vredo: de Vredo Stitch. Deze machine werkt niet met de bekende dubbeleschijvenmethode, maar met een massieve rol die voorzien is van nokken die gaatjes in de grond prikken. Hier wordt vervolgens het gras in gezaaid.

Kosten

Uw redacteur zou geen echte Nederlander zijn niet als hij niet over de kosten van het concept zou beginnen. Natuurlijk is bezoden duurder, veel duurder zelfs, dan de gangbare methode van jaarlijks doorzaaien. De vraag is echter of deze manier van sportveldbeheer na een aantal jaren concurrerend is met kunstgras. Rockx is daar wel van overtuigd. Koolen durft het aan om een globale schatting te maken: complete herbezoding, inclusief mat en het verleggen en het prepareren van de onderlaag, kost ongeveer 80.000 euro. Tel je de kosten voor onderhoud in het eerste jaar (7.500 euro) en in het tweede en derde jaar (15.000 euro) daarbij op, dan kom je in een cyclus van drie jaar op een totaal van 37.500 euro voor onderhoud en 80.000 euro

voor de graszode. Als je uitgaat van een kunstgrasveld van 450.000 euro dat je in twaalf jaar afschrijft, kun je dat afzetten tegen vier herbezodingen.

Rockx: 'Als we het onderhoud goed doen en de mat niet drie, maar vier of vijf jaar in conditie weten te houden, zijn de kosten per jaar natuurlijk aanmerkelijk lager en blijf je concurrerend ten opzichte van kunstgras. Maar de tijd zal dat leren. We hebben nu al bewezen dat je een natuurgrasmat kunt maken die veel meer uren kan hebben dan de 400 uur waar fieldmanagers van uitgaan.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!